

PRAHA, 13. 6. 2022

Ubývá lidí, kteří vnímají Českou republiku jako součást informační války vedené Ruskou federací

46 % Čechů si myslí, že jsme součástí informační války vůči západním zemím, kterou vede Ruská federace. Oproti předchozímu měsíci je to o 5 procentních bodů méně. Přibývá naopak těch, kteří na informační válku nemají jasný názor. Ukázal to výzkum agentury Ipsos, který byl realizován ve spolupráci se středoevropským výzkumným konsorciem Central European Digital Media Observatory (CEDMO) na reprezentativním vzorku české populace starší 18 let.

Na přelomu května a června byla realizována již třetí vlna výzkumu, která se zaměřovala na názory české populace týkající se dezinformací i informační války v souvislosti s konfliktem na Ukrajině. Ve stejném čase byl výzkum realizován i na Slovensku, což umožňuje relevantní srovnání názorů populací obou zemí.

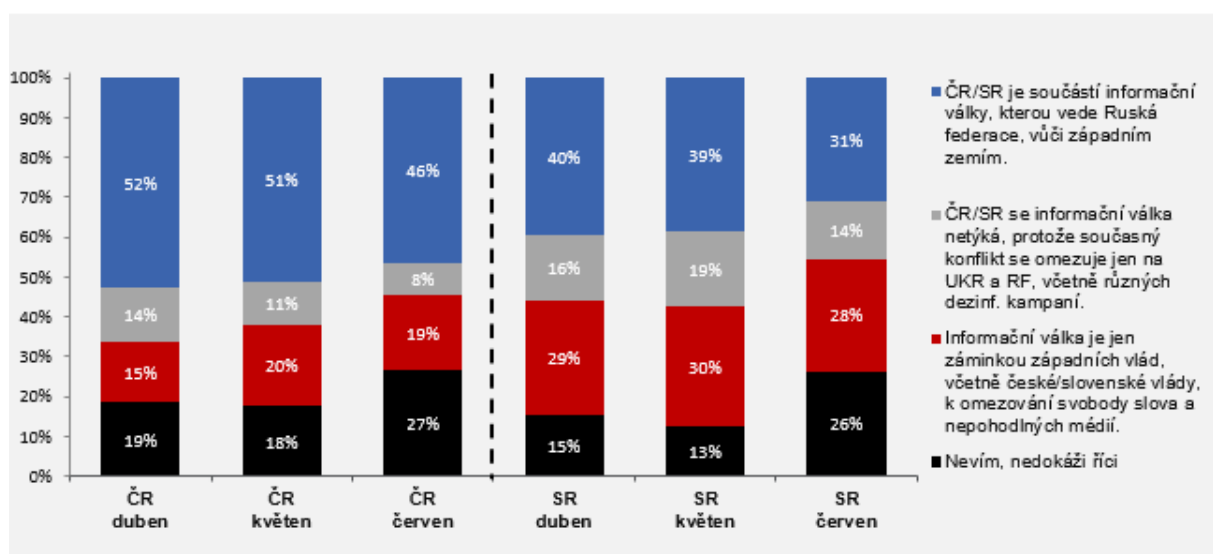
Jasný názor Čechů a Slováků na informační válku ze strany Ruska slábne

V porovnání s minulým měsícem klesá počet Čechů, kteří se domnívají, že je Česká republika součástí informační války ze strany Ruska proti západním zemím (pokles o 5 procentních bodů). Podobně je to i na Slovensku, zde si to myslí dokonce o osm procentních bodů méně lidí než v minulé vlně měření. Zároveň v obou zemích přibývá těch, kteří si nejsou svým názorem na informační válku jisti. Zatímco před měsícem to bylo 18 %, nyní je to už 27 % Čechů.

Názor, že je Česko součástí informační války, sdílí častěji muži (56 %), mladí lidé ve věku 18-29 let (62 %) a vysokoškoláci (67 %).

„Oproti minulému měsíci pozorujeme významný nárůst počtu těch, kteří nemají jasný názor na roli České republiky v informační válce spojené s válkou na Ukrajině. To může být způsobeno hned několika faktory jako jsou únava z tohoto tématu či přenesení pozornosti občanů na jiné problémy, například zdražování energií a dalších komodit. Svoji roli však může sehrát i to, že ve vysoké koncentraci informací lidé čím dál častěji neví, čemu mají věřit,“ uvádí Michal Kormaňák, analytik výzkumné agentury Ipsos.

Který z následujících výroků nejlépe vystihuje Váš pohled na válečný konflikt na Ukrajině, resp. jeho dopady na Českou republiku/Slovensko?

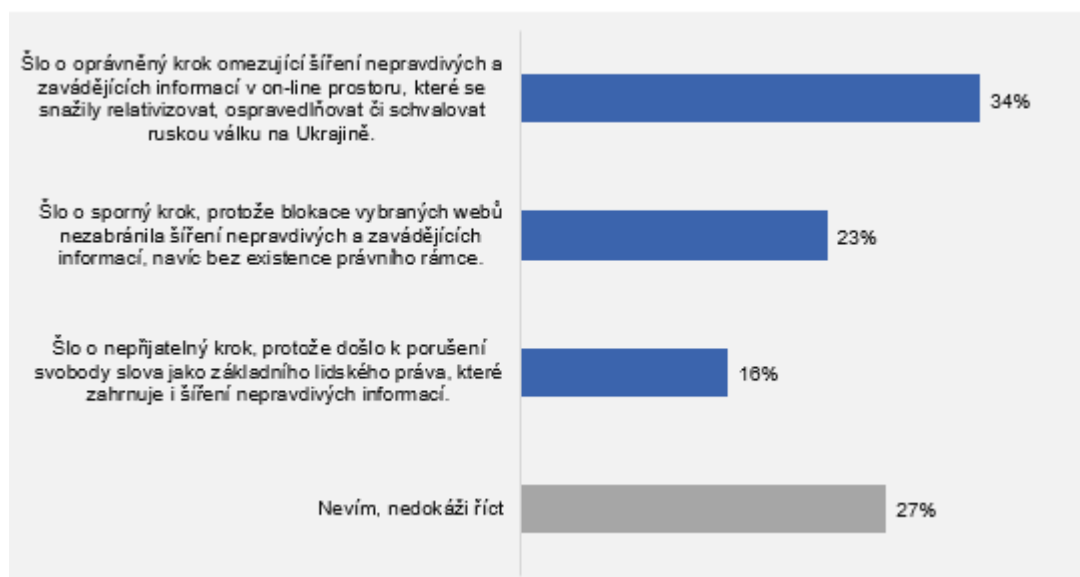
Třetina Čechů souhlasí s blokadí dezinformačních webů

Třetina Čechů (34 %) se shoduje, že zablokování dezinformačních webů sdružením CZ.NIC bylo oprávněným krokem k omezení šíření nepravdivých a zavádějících informací v on-line prostoru, které se snažily ospravedlňovat ruskou válku na Ukrajině. S tímto názorem se ztotožňují především nejmladší Češi do 29 let (45 %) a vysokoškolsky vzdělaní lidé (49 %).

Necelá pětina populace (16 %) má pak opačný názor a jejich zablokování považuje za nepřijatelný krok, vlivem kterého došlo k porušení svobody slova jako základního lidského práva. Myslí si to hlavně starší lidé mezi 60 a 69 lety (25 %).

Na blokaci dezinformačních webů se výzkum zaměřoval již v dubnové vlně výzkumu, přičemž tehdy to jako správný krok hodnotilo 41 % Čechů, tedy o 7 procentních bodů více než v současnosti.

Internetové sdružení CZ.NIC odblokovalo na konci května po třech měsících sedm dezinformačních webů, jejichž domény s koncovkou .cz znepřístupnilo 25. února v souvislosti s válkou na Ukrajině. Který z následujících výroků nejlépe vystihuje Váš pohled na věc:

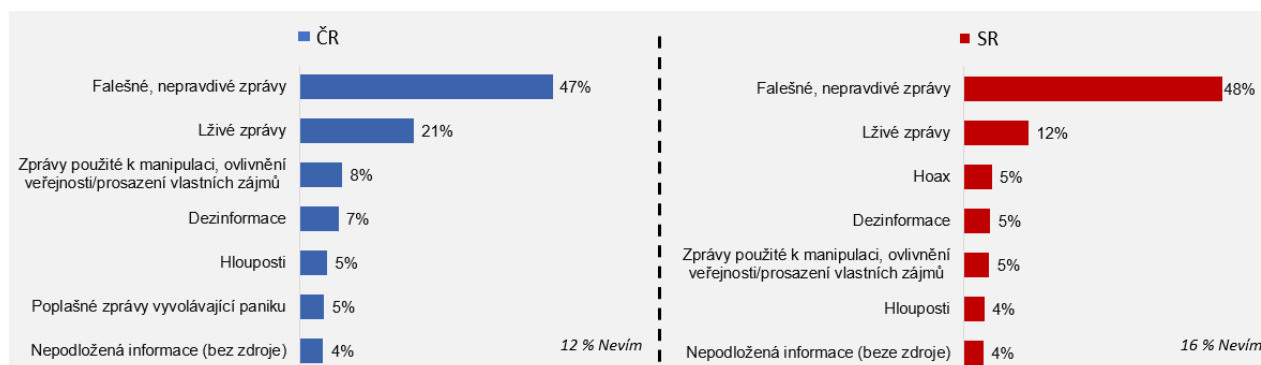

Pod pojmem fake news si Češi nejčastěji vybaví falešné, nepravdivé a lživé informace

Výzkum se kromě tématu dezinformací zaměřil i na to, jak populace České republiky vnímá pojem *fake news*. Necelá polovina Čechů si pod tímto pojmem vybaví falešné či nepravdivé zprávy (47 %), pětina lživé zprávy (21 %). 8 % Čechů je pak považuje za zprávy, jejichž cílem je manipulace a ovlivnění veřejnosti či prosazení vlastních zájmů.

Výzkum tak ukázal, že v Česku je poměrně velké povědomí o tom, co pojem *fake news* znamená. Zejména starší lidé a také lidé s nižším vzděláním však mají s pochopením pojmu častěji problém.

V současné době se hodně diskutuje o fenoménu „fake news“. Můžete vlastními slovy popsat, co se Vám vybaví, když slyšíte pojem „fake news“? [Pozn: Spontánní odpovědi, zobrazeny odpovědi s četností alespoň 4 %]

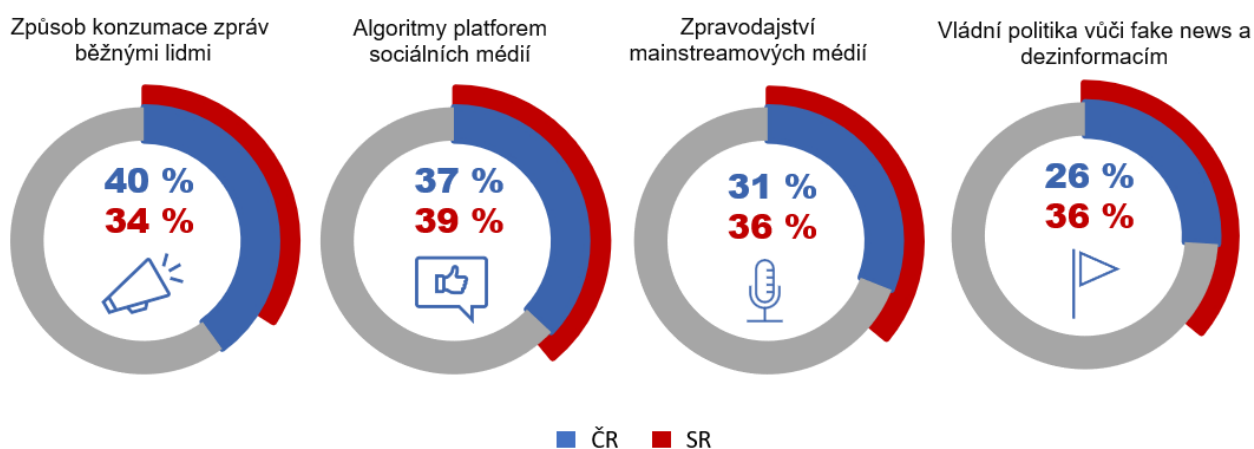

Způsob konzumace zpráv jako hlavní příčina fake news a dezinformací

Nejčastější příčinou fake news a dezinformací je podle Čechů samotný způsob, jak populace konzumuje zprávy (40 %), důležitou roli pak podle nich hrají i algoritmy sociálních sítí (37 %). Vládní politika ale podle české populace na vznik fake news příliš velký vliv nemá. Zatímco jako příčinu ji uvádí pouze čtvrtina Čechů (26 %), na Slovensku je to více než třetina populace (36 %).

Slováci jako nejčastější příčinu fake news označují již zmíněné algoritmy platforem sociálních sítí. Tento názor převládá zejména mezi vysokoškoláky jak na Slovensku (53 %), tak v Česku (51 %).

Lidé poukazují na různé příčiny problému „fake news“ a dezinformací. Do jaké míry podle Vás přispěly k problému „fake news“ a dezinformací následující prvky: [Pozn: měřeno na desetibodové škále, kde 1=vůbec nepřispěly a 10=přispěly velmi výrazně. V grafu zobrazen procentuální součet hodnot 8-10]

INFORMACE O VÝZKUMU:

Výzkum byl realizován 31.5. - 5.6. 2022 na reprezentativním vzorku internetové populace ČR a SR starší 18 let. Celkem se ho zúčastnilo 1000 respondentů v České republice a 1004 respondentů na Slovensku. Nástrojem sběru dat byly Ipsos online panely Populace.cz a Populacia.sk

Výzkum byl realizován ve spolupráci se středoevropským výzkumným konsorciem Central European Digital Media Observatory (CEDMO) a jednalo se o již třetí vlnu na stejné téma. První vlna byla realizována ve dnech 31.3. - 6.4. 2022, druhá pak mezi 30.4. - 5.5. 2022

INFORMACE O IPSOS:

Ipsos je výzkumnou, technologickou a konzultační společností. Výzkumu trhu se Ipsos věnuje 30 let a je největší agenturou na českém trhu. Spolupracuje s pobočkami sítě Ipsos v 90 zemích. Z Prahy řídí projekty po celém světě a sídlí zde i vedení Ipsos Central Europe Cluster (ČR, SR, Maďarsko, Rakousko). Ipsos disponuje moderním technickým zázemím pro sběr a zpracování dat a využívá know-how divizí specializovaných na výzkumy značky a komunikace, mapování trhu a segmentaci, zákaznickou zkušenost a kvalitativní výzkum. Ipsos je členem organizací SIMAR, ESOMAR, MSPA a řídí se jejich etickými principy a metodickými pravidly. Dlouhodobě se věnuje tématům CSR a udržitelného rozvoje.

Více na www.ipsos.cz.

KONTAKTY:

Michal Kormaňák

Account Director Ipsos Public Affairs

GSM: +420 739 472 302

Michal.kormanak@ipsos.com